

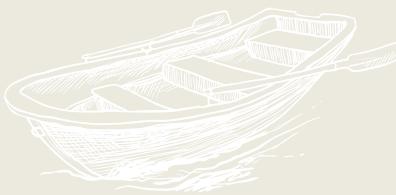
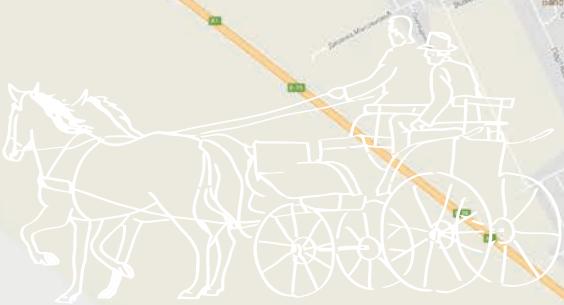

STARI BANOVCI

i Šohom... i vodom ...

Stari Banovci

Dunav

Dunav

Gde se nalaze Stari Banovci?

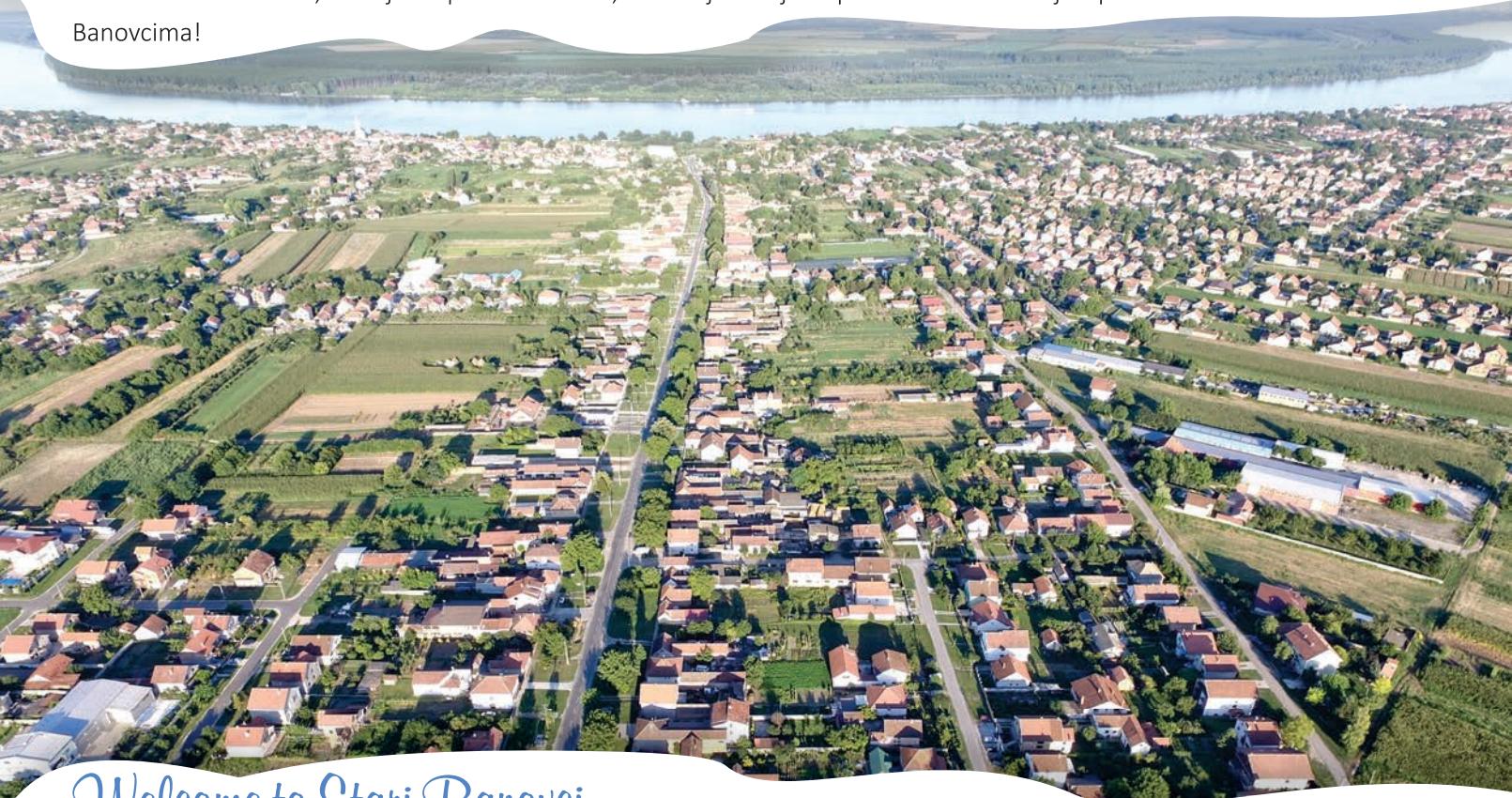

Stari Banovci imaju izuzetan geografski položaj.
Nalaze se: na levoj obali Dunava na 1192. km (uzvodno)
na samo 25 km (20min) do Beograda,
55 km (45min) do Novog Sada,
4 km do autoputa E75,
20 km (16 min) do aerodroma Nikola Tesla,
8 km do železnice.

Srbija, Vojvodina/Serbia, Vojvodina
Opština Stara Pazova/The Municipality of Stara Pazova
Koordinate/Coordinates: 44°59'N 20° 17'E
Vremenska zona/Time Zone: UTG+1 (CET), leti UTC+2
Prosečna nadmorska visina/Average altitude: 67 m
Površina/Area: 27,4 km²
Broj stanovnika/Population: oko 6.000/about 6.000

Dobro došli u Stare Banovce

Stari Banovci su naselje u opštini Stara Pazova. Nalaze se na desnoj obali Dunava, na ušću fruškogorskog potoka Budovar u Dunav. Do nas će lako doći. Nalazimo se na putu između Beograda i Novog Sada (E-75). Mesto smo burne prošlosti. Na ovom prostoru je još od praistorije bilo ljudskih staništa, a svoj trag su ostavili Rimljani, Turci, Austrougari i Nemci. Nudimo vam lepotu sremačkog sela i beg od gradske vreve. Prošetajte našim šorovima i bregovima, posetite spomenike kulture prošlosti, pogledajte dela savremene umetnosti, uživajte u prirodi Dunava, obradujte svoja nepca ukusima tradicije i podelite radost života – u našim Banovcima!

Welcome to Stari Banovci

The village of Stari Banovci is situated in the eastern part of the Srem region in the Municipality of Stara Pazova. It lies on the right bank of the Danube river, at the mouth of its tributary, the brook Budovar. You can easily find us. Our place is between Belgrade and Novi Sad, on the route E 75. It's the place of stormy history which began in prehistoric time when the first human settlements appeared. Different influences can be seen here: Roman, Turkish, German and Austrian-Hungarian. If you need a peaceful resort away from the crowded city life, this is the right place for you. Come and stroll the streets and hills of our village, visit our historical monuments and also the work of modern art, enjoy the natural beauty of the Danube. Surprise your taste buds with our traditional dishes. Share your joy of life in our beautiful village.

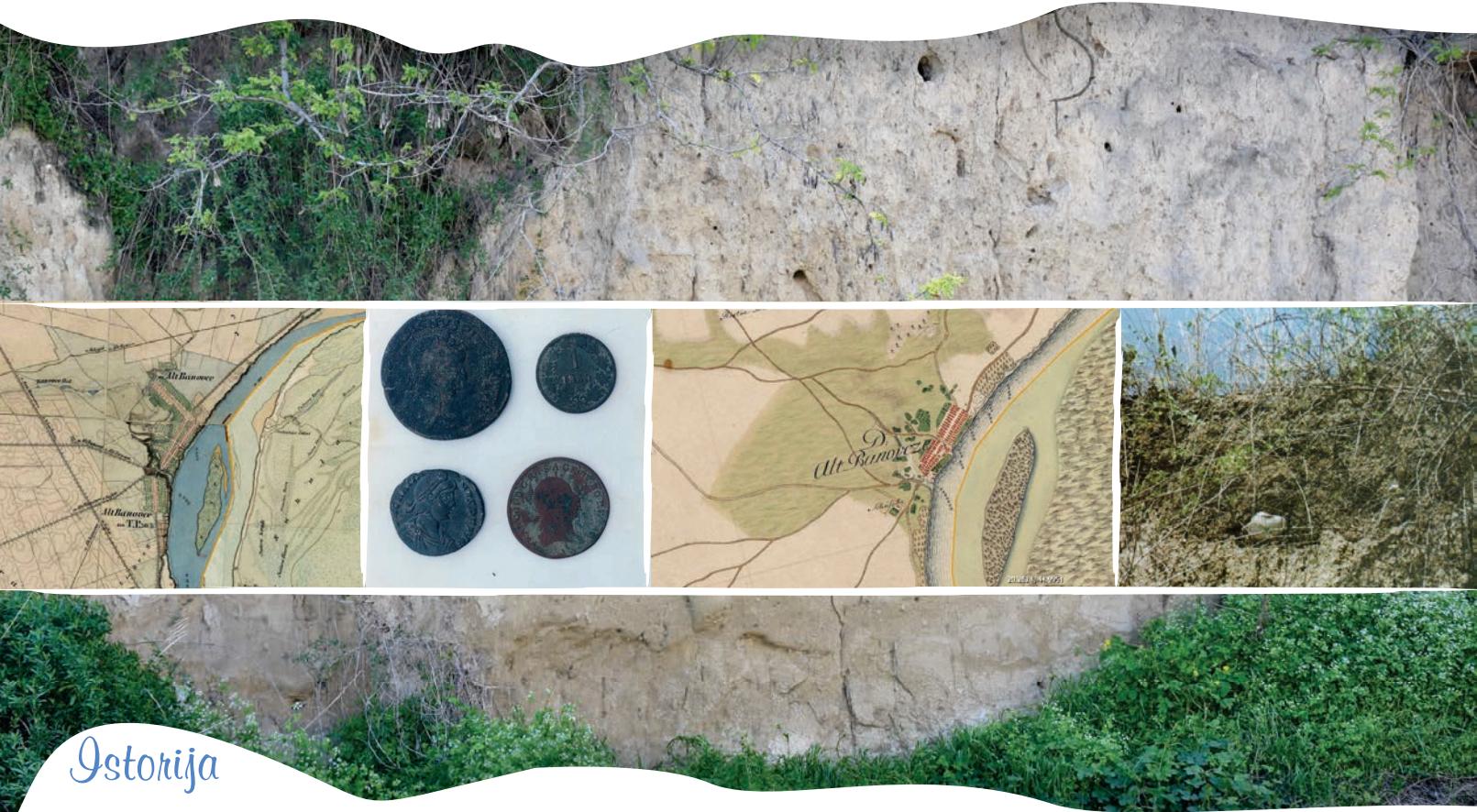
Da se lakše snadjete u Banovcima,
kada kazemo "šor" ili "breg" mislimo na ulicu

Grčki šor - Grčka ulica
Ćoravi šor - Ulica Pavla Šašića
Šijački šor - Ulica Stevana Tišme
Šorić - Ulica Rade Ninkovića
Pregrevica - Ulica Predraga Večerinca
Beli breg - Ulica Milenka Pevca
Beli vетар - Ulica Zdravka Jekića

Arheologija na tlu Starih Banovaca

Blizina Dunava od davnina je privlačila ljudе da se na njegovim obalama zadrže i formiraju svoja naselja. Bogat ribom, okružen pitomom obalom, zaštićen šumom, nudio je još ljudima praistorije kutak gde bi svili svoja prva naselja. Ta prva naselja ostala su vidljiva kroz arheološka nalazišta Petrinци, Beli Breg i Breg Podunavlje. Tu su pronađeni tragovi života iz praistorije, rimskog i turskog perioda.

Istoriја

U antička vremena, na prostoru Starih Banovaca uz Dunav, nalazilo se rimsко utvrđenje Burgene. Selo Banovci ovde postoji od XVI veka, a možda i duže. Na ovom prostoru su se nekada nalazila sela Darinovci i Tusa, koja više ne postoje, a značenje imena se čuva u nazivima seoskih atara. Naselje, na današnjem prostoru Starih Banovaca, formirano je prvim većim naseljavanjem od 1745. do 1750. godine. To su većinom bile porodice koje su se izjasnile za graničnu službu austrijskog carstva. Za vreme Prvog svetskog rata Banovčani su ginuli kao vojnici carevine, a za vreme Drugog svetskog rata stradali su od fašističkog terora.

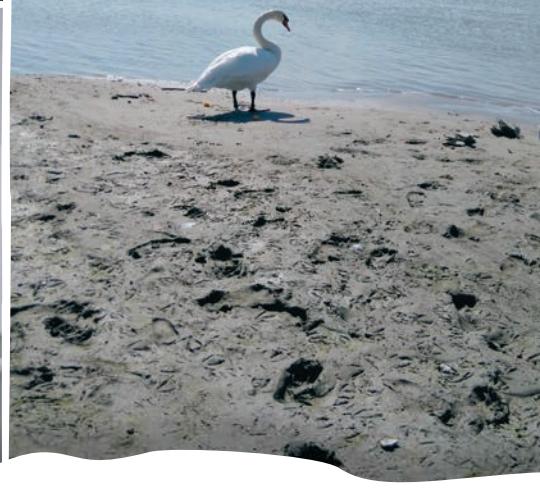
Veliku zahvalnost za dragocene istorijske podatke o našem mestu dugujemo našem sugrađaninu, hronočaru i letopiscu Starih Banovaca - Miloradu Babiću. Svojim istoriografskim delima sačuvao je od zaborava bogatu istoriju našeg mesta, u ime prošlosti, a zarad budućnosti.

Na Dunavu ...

Na prostoru naše opštine Dunav je mirna i spora ravničarska reka. Svojim čarima privlači brojne pecaroše, kupače, ljubitelje rečne nautike...

Obala Dunava kod Banovaca je nedirnuta priroda sa predivnim lesnim odsecima, peščanom plažom, i zajedno sa malom marinom, restoranima i čardama, ima sve pogodnosti za uživanje u lepotama ove predivne reke.

Glavna ulica u Banovcima (Grčka ulica) ima četiri pristupa obali Dunava.

On the Danube...

The Danube bank near Stari Banovci is untouched nature with beautiful loess soils, a sandy beach, a small marina and restaurants nearby. There is a variety of leisure facilities for enjoyment in the beauty of this river.

Crkva

Hram Prenosa moštiju Svetog oca Nikolaja u Starim Banovcima je najstariji pravoslavni hram u opštini Stara Pazova. Sagrađen je od 1777-1779. godine za vreme vladavine Josifa II i Marije Terezije. Dosta je velikih dimenzija i stariji meštani vole da se hvale da je njihov hram treći po veličini u Sremu. Zvonik je visok 47 metara i na njemu su tri zvona iz 1923. godine i sat iz 1914. godine. Za vreme Prvog svetskog rata hram je dosta stradao, kao i čitavo selo, od strane mađarskih vojnika. Od starina u hramu se čuvaju dve ikone Presvete Bogorodice od izuzetnog značaja, od kojih je posebno značajna ona iz 1791. godine. Original ove ikone se nalazi u Patrijaršijskom muzeju SPC-e u Beogradu, a kopija u manastiru Velika Remeta na Fruškoj gori. U hramu se čuvaju bogoslužbene knjige moskovskog izdanja iz 1731. godine.

Hram svetog Nikolaja u Starim Banovcima je 1977. godine proglašen za spomenik kulture, a od 12.decembra 1991. godine hram je utvrđen za nepokretno kulturno dobro od velikog značaja. Među starobanovačkim parosima izdvaja se sveštenik Vasilije Ruvarac, čija su dva sina Ilarion i Dimitrije bili čuveni srpski istoričari, koji su detinjstvo proveli u Starim Banovcima, gde su završili osnovnu školu. Ilarion Ruvarac otac kritične srpske istorije, bio je čuven iguman fruškogorskog manastira Grgeteg gde je i sahranjen. Crkva Svetog Nikole posvećena je istoimenom svecu, a dan 22. maj, dan Svetog Nikole letnjeg, obeležava se kao crkvena slava. Nekada je crkvena slava bila i mesna, a od 1930. godine mesna slava Starih Banovaca je Mala gospojina, i proslavlja se 21. septembra.

The church of St. Nicholas from the 18th century contains valuable icons of the Holy Mother of God and liturgical books in Moscow edition from 1731.

Kapela Vodica

Pored sadašnje crkve u Starim Banovcima postojala je 1726. godine i mala crkva na brežuljku uz Dunav. Godine 1897. porušena je od strane meštana jer je "Dunav odneo oltar". Žitelji su cigle odneli na drugi kraj sela, gde se Golubinački kanal uliva u Budovar, i tu napravili malu kapelu na Vodici (malom izvoru vode). Ova kapela i dalje postoji. Ona predstavlja uspomenu na staru crkvu koja je postojala na obali Dunava. Na ovom mestu se održavaju bogosluženja u određene praznike, a u sredini kapele se nalazi bunar gde se vernici umivaju svetom vodom.

The chapel Vodica

In the XVIII century, apart from the present church in Stari Banovci, there was another one on the hill beside the Danube. It was flooded in the XIX century, but a new small chapel was built from its remains. It is in another part of the village, near the brook Budovar. Orthodox services are held there on certain holidays.

Škola u Banovcima

Škola postoji od polovine XVIII veka, a prvi učitelj čije se ime zna, Lazar Mijatović, zabeležen je 1758. godine u crkvenim knjigama. Na početku, bila je to srpska veroispovedna škola sa 30-50 đaka. U 19. veku postala je dvorazredna, nakon toga trorazredna, a kasnije je zbog stalnog povećanja broja đaka pretvorena u četvororazrednu. Od 1947-1948. bila je Progimnazija, zatim Nepotpuna gimnazija, da bi 1951. postala Osmoletka. Naziv Osnovna škola "Slobodan Savković" dobila je 1962. godine.

Danas je to škola koja teži da savremenim standardima u novim generacijama očuva duh tradicije.

The village school

School has been here since the second half of the 18th century. According to some sources it was established in 1758. The first teacher was Lazar Mijatović whose name was recorded in 1758 in the church archives.

260 godina školstva u Starim Banovcima - verovali ili ne!

Prvi učitelj, Lazar Mijatović, pominje se 1758. godine.

Sjedinjene Američke Države nastale su 1776, a Banovci su već četvrt veka imali školu.

U vreme rođenja Vuka Stefanovića Karadžića (1787) Banovčani su se već školovali.

U vreme Francuske buržoaske revolucije (1789) u Banovcima je postojala škola.

Za vreme Prvog srpskog ustanka (1804) Banovčani su se opismenjavali.

“Velika škola” u Beogradu osnovana je 1808, a u Banovcima su se više od 50 godina školovala deca.

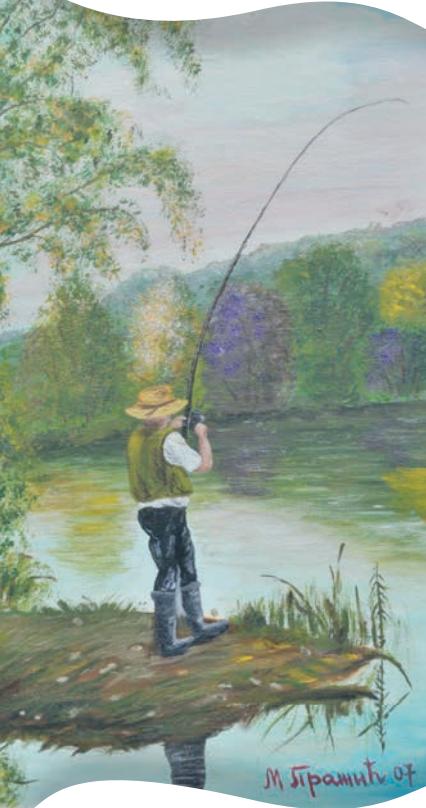
Danas, dok se mnoge škole u Srbiji “gase”, škola u Starim Banovcima iz godine u godinu “raste”, povećava broj učenika.

U proteklih 260 godina nestala su mnoga moćna carstva, protutnjali ratovi i pomori, menjala se društvena uređenja, mnoštvo ljudskih građevina pretvoreno u prah, a škola u Banovcima je opstala.

Today the school tends to reconcile modern standards with traditional values and keep them for new generations.

Kultura

Sva kulturna dešavanja u Starim Banovcima se odvijaju u tri važne institucije: Osnovnoj školi "Slobodan Savković", Biblioteci "Dimitrije Ruvarac" i Centru za kulturu. Školske svečanosti, školske pozorišne predstave, predstave profesionalnih pozorišta, nastupi kulturno-umetničkih društava, čine najveći deo kulturno - umetničkog repertoara, koji je često humanitarnog karaktera. Poklonicima dobre knjige mesna biblioteka pruža najaktuuelnije naslove, ali i druženje sa piscima. Promocije knjiga, izložbe slika, česte su, kako u prostorijama škole, tako i u sali Centra za kulturu. Ljubitelji sedme umetnosti u bioskopu Centra za kulturu mogu gledati najnovija ostvarenja filmske umetnosti. Naš kulturni i umetnički program je bogat i raznolik, mi, dobri domaćini , a vi - uvek dobrodošli gosti!

Magacin Macura - Zenit br.4

Skladište Macura se nalazi u Grčkoj ulici broj 62 u Starim Banovcima, s prekrasnim pogledom na Dunav, a Banovčani ovaj prostor zovu Stari mlin. Magacin je mesto za arhiviranje umetničkih dela širokog spektra i postupaka i daje pregled svega što se dogodilo nama. Impozantna privatna kolekcija osnivača Vladimira Macure, koja je i dalje u nastajanju, približće posetiocu, umetničku praksu zenitizma, yugo-dade, srednjoevropske avangarde, ruskog i poljskog konstruktivizma, beogradskog nadrealizma, Gorgone, bečkog akcionizma... U ovom neobičnom galerijskom prostoru, pored umetničkih postavki i izložbi, održavaju se i razni kulturni događaji.

Ovde su održane dve modne revije naše modne dizajnerke Dragane Ognjenović i predstava Nikite Milivojevića. Muzej Macura, koji se nalazi u Novim Banovcima u ulici Zenit br.1 sa Zenitom br.4 u Starim Banovcima, čini jedinstven muzejski kompleks, i jednu od najvećih privatnih zbirki neovanguardne umetnosti u zemlji.

The warehouse Macura - Zenith No. 4

Located in Stari Banovci, 62 Greek street, with its wonderful view on the Danube. It's named after its owner Vladimir Macura and it was opened as a place for archiving a variety of artworks and recollections of everything that happened to us. Besides these collections, cultural events, performances and concerts also take place there. The museum Macura is in Novi Banovci and with Zenith No. 1 and Zenith No. 4 makes unique complex that is one of the largest collections of avant-garde art in this country.

Sport u Banovcima - tradicija i ponos

Godine 1927. osnovano je "Sokolsko društvo", a 1930. fudbalski klub "Dunav".

Banovčanin, Kosta Tomašević (1923-1976), bio je legendarni fudbaler Crvene Zvezde, reprezentativac Jugoslavije i olimpijac 1948. u Londonu. Stadion FK "Dunav" nosi njegovo ime. Banovčanke decenijama igraju odbojku i brane boje plavog "Dunava". Velika pažnja se posvećuje mladim sportima uzrasta od 6 do 18 godina. Oni su budući šampioni u karateu, fudbalu, odbojcima, košarcima, šahu...

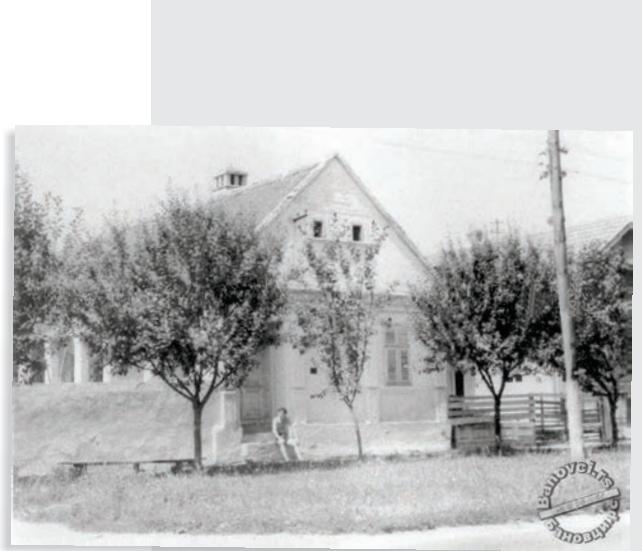

Najuspešniji banovački klub je KK "Dunav", osnovan 1976. godine. Drugu godinu za redom takmiči se u Prvoj ligi Srbije, najvišem rangu takmičenja u zemlji. Kruna uspeha je učešće na Kupu Radivoja Koraća u Nišu (2016/17)- finalnom turniru Kupa Srbije. Uspon KK "Dunava" od "malog" kluba do vrha srpske košarke, dokaz je da tim ljudi s velikim entuzijazmom, mnogo rada i ljubavlju pobeđuju.

I još, najbolji basketaši sveta su BANOVČANI, Deja, Vufi i Dugi!

Banovčani, "ALASI", su vatreni navijači i podrška "Dunavu".

Sport in Stari Banovci - tradition and pride.

Na dva točka

Kroz Banovce prolazi Duvnavska biciklistička ruta Euro Velo 6. Banovci se nalaze na trasi Atlantik - Crno more, Evropske biciklističke federacije (ECF). Putnicima "na dva točka", Banovci nude predah, okrepljenje ili prenoćište, ali i kulturno - rekreativne sadržaje.

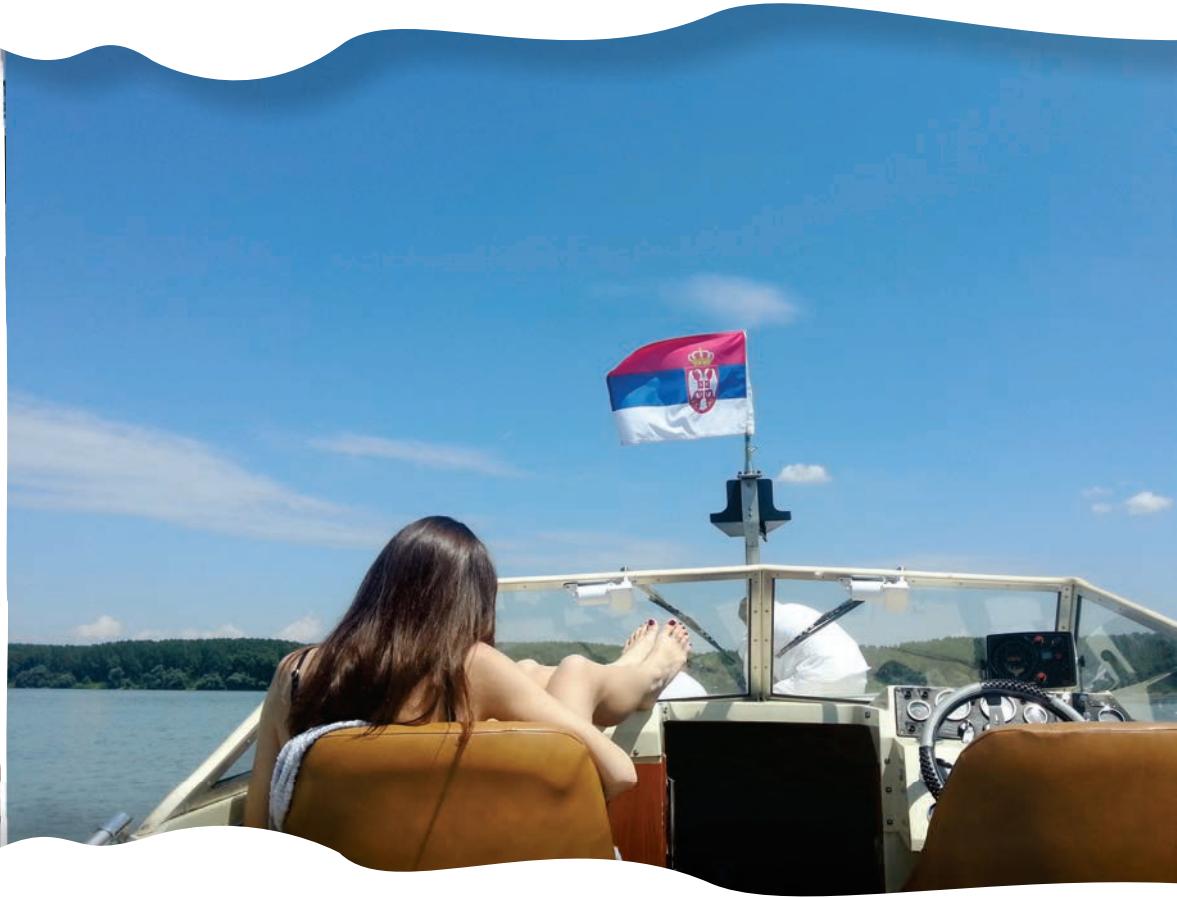

On two wheels

The Danube bike route, named Euro Velo 6 passes through Stari Banovci, which means that the place is on the cycling route from the Atlantic coast to the Black sea, coordinated by European Cyclists' federation. If you are a cycling traveller, you can find here retreat, and refreshment, lodging as well as other activities offered for rest and diversion.

Odmor, uživanje, druženje...

Odmor od napornog dana, beg od gradske vreve, rekreaciju s porodicom ili drugarima, posetnici mogu naći na Sportsko-rekreativnom centru "Poseidon" ili na banovačkoj plaži kod "Venecije". Plaža je peščana, a u blizini se nalaze ugostiteljski objekti. Deo plaže je opremljen plažnim mobilijarom.

Recreation, enjoyment, hanging out...

When you want to find a rest after an exhausting day, or escape from the crowded city and leisure time with family and friends, the best place is in the recreation centre "Poseidon" or on the beach "Venecija". It's a sandy beach equipped with its outfits and catering objects nearby.

Biljni i životinjski svet

Dominantan pejzaž banovačkog atara predstavljaju oranice na kojima raste pšenica, kukuruz, suncokret, sve više je i voćnjaka. Uz obalu Dunava raste topola, hrast lužnjak, bela vrba, jasen, zatim visoki tršćaci (rogoza, šaša, sita i barska perunika). Od zeljastih biljaka najzastupljenije su vodena nana, gavez, majčina dušica i bokvica.

Od ptica ovde su preko cele godine stanaice poput vrapca, svrake, sove, vrane, a od ptica selica laste i rode.

Već nekoliko godina jedna kolonija labudova svoje stanište je pronašla na Dunavu kod Banovaca.

STARI BANOVCI

i šorom... i vodom ...

Lov

Lovačko društvo u Starim Banovcima postoji od 1945. godine i danas ima 33 aktivna člana. Lovno zemljiste se prostire na oko 3000 hektara, koliko je seoski atar bez naselja. Na gotovo celoj površini banovačkog atara sprovodi se poljoprivredna proizvodnja i ne postoje remize, šume i livade što se smatra staništem divljači. U banovačkom lovištu živi sitna divljač: fazan, zec, poljska jarebica, a prošle godine je odstreljen i prvi šakal koji se smatra velikim predatorom koji uništava plemenitu divljač. Na Dunavu u predelu bare Petrinici, može se videti i po neka divlja patka i divlja guska, ali retko jer im je stanište ugroženo.

Ribolov

Bogat riblji fond Dunava i odličan pristup reci privlači pecaroše. Ribolov je najzastupljeniji na Dunavu oko "Venecije", gde se najviše peča bela riba, smuđ, šaran, kečiga, babuška, deverika, bucov... Uzvodno prema Belegišu peča se som.

“Plivanje za časni krst”

Bogojavljenje (19. januar) je jedan od najvećih hrišćanskih praznika kojim se obeležava uspomena na Hristovo krštenje na reci Jordan. Svetkovanje počinje liturgijom u Hramu Prenosa moštiju Svetog oca Nikolaja, zatim sledi litija Grčkom ulicom do obale Dunava i plivanje za časni krst. Pravo učešća imaju 33 proprijavljene punoletne zdrave osobe. Pliva se 33 metra, što simbolizuje broj godina života Isusa Hrista.

“Fijakerijada”

U Starim Banovcima je tradicionalna smotra zaprega i od 1995. godine održava se svakog 21. septembra, na dan seoske slave “Mala gospojina”. Takmičari iz čitave Srbije takmiče se u kategorijama: jednoprega, dvoprega, troprega i višeprega. Staza sa preprekama se nalazi iza stadiona FK “Dunav”. Domaćin i najuspešniji učesnik je Banovčan Stevica Dražeta.

Regata "Dunavska avantura"

Međunarodna veslačka regata ima za cilj da promoviše veslački sport, pre svega kod mlađih, ali i promovisanje turističkih potencijala priobalja kao i očuvanje biodiverziteta i razvoja ekološke svesti. Organizator regate je Klub ekstremnih sportova "Pustolov" iz Starih Banovaca. Održava se poslednjeg petka u julu i traje 3 dana.

"Banovačka bućka"

Ribolovačka takmičarska manifestacija lova soma na bućku, prvi put je održana 2015. godine u Starim Banovcima na Dunavu. Pored takmičarskog karaktera ova manifestacija nosi značajnu ekološku poruku i predstavlja javni apel za zaštitu i očuvanje ribljeg fonda i rečnog eko sistema uopšte. Od 2015. godine ova manifestacija se održava svakog leta.

“Pustolov“ - oaza hedonizma na obali Dunava

“Pustolov“ - to nije obična kafana na obali Dunava. To je oaza ljudi poštovalaca prirode, drugih ljudi i pozitivne energije. To je ujedno i sedište kluba ekstremnih sportova i sportova na vodi. Ovde možete veslati kanu, penjati se na veštačku stenu, kampovati, igrati odbojku na pesku...

Dobro došli!

STARI BANOVCI
i šokom... i vodom ...

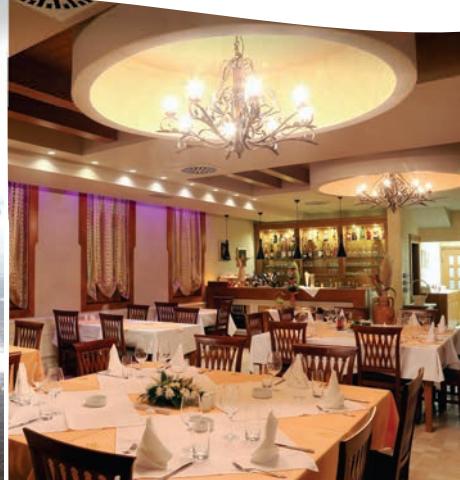
Odmor, kafa, ukusna hrana

Restoran "Venecija"-Stari Banovci, info: +381 22 351 671

Restoran "Bašta pustolova"-Stari Banovci, info: +381 62 332 032

"Sinema Caffe"- Stari Banovci, info: +381 62 85 06 667

"Kafanče kod Pede I Nene"- Stari Banovci, info: +381 62 235 223

Hamburgerija "Duda"- Stari Banovci, info: +381 22 351 260

"Beer and Wine Bar" - Stari Banovci, info: +381 61 20 83 285

Riblji restoran "Priča"- Novi Banovci, info: +381 22 342 639

Caffe pizza bar "La Luna 2" - Novi Banovci, info: +381 63 24 83 60

Restoran "Dunavska terasa"- Novi Banovci, info: +381 63 86 98 250

Poslastičarnica "San" - Novi Banovci, info: +381 62 890 80 28

Prenočište

Bar restoran hotel "Village"- Stari Banovci, info: www.village.rs

Smeštaj Accommodation Hotel "Novella Uno" ***- Novi Banovci, info: www.novellauno.rs

Prenočište "N-B"- Novi Banovci, info: +381 22 341 762

STARI BANOVCI
i šorom... i vodom ...

Štrudla s makom

Testo

- ½ l toplog mleka
- 1 kvasac
- 2 supene kašike šećera
- 1 ravna supena kašika soli
- 1 kg brašna
- 200 ml ulja

Fil

- 1 kg mlevenog maka
- 1 l mleka
- 3 supene kašike griza
- 5 supenih kašika šećera
- 1 vanil šećer

Priprema:

Fil - na vatru stavite mleko, šećer, vanil šećer. Pred vrenje dodajte mak i griz. Bez prestanka mešajte sve dok se smesa ne sjedini i ne zgusne. Testo - ugrejano mleko prelijte preko šećera i izmrvljenog kvasca. Kad kvasac zapeni dodajte so, ulje i u par navrata brašno. Vazdušasto i lagano zamesite testo. Stavite ga na toplo mesto da naraste. Kad testo naraste podelite ga na četiri jufke. Svaku jufku razvijte što tanje i premažite sa četvrtinom fila. Oblikovane štrudle ređajte na pek papir, premažite sa jednim jajetom, pospite sa malo šećera i pecite na 170°C dok ne porumeni. Kada je štrudla gotova dok je još u plehu "umijte je" tj. poprskajte sa pola čaše vode. Prekrijte štrudle sa aluminijumskom folijom i mokrom krpom od gore.

Prijatno!

Izdavač: Osnovna škola "Slobodan Savković"

Za izdavača: Preduzetni tim Osnovne škole "Slobodan Savković"

Tekst: Preduzetni tim OŠ "Slobodan Savković" -"Savkovići"

Prevod: Preduzetni tim OŠ "Slobodan Savković"

Grafički dizajn: Aleksandar Sokolović

Tiraž: 300 kom.

Štampa: "M studio STP d.o.o" Stara Pazova www.mstudio.rs

Fotografije:

Preduzetni tim OŠ "Slobodan Savković", Turistička organizacija Opštine Stara Pazova, "Foto Mića"- Novi Banovci, Restoran bašta "Pustolov"- Stari Banovci, KK "Dunav"- Stari Banovci, FK "Dunav"- Stari Banovci, Robert Slavik, Danijela Bogdanović, Predrag Popadić, Aleksandar Sokolović, mape preuzete od GOOGL-a. Recept: Marija Homa

CIP- Каталогизација у публикацији
Библиотека Матице српске, Нови Сад

338.48(497.113 Stari Banovci)(036)
908(497.113 Stari Banovci)(036)

МИЉКОВИЋ, Верица Stari Banovci : i šorom i vodom /
[Verica Miljković, Marija Homa, Milica Zorić ; prevodilac
Tatiana Macura].- Stari Banovci : Osnovna škola
"Slobodan Savković", 2018 (Stara Pazova : M studio).- 32
str. : ilustr. ; 21 cm

Deo teksta uporedno na srp. i engl. jeziku.- Tiraž 300.

ISBN 978-86-900396-0-9

Čudno je kako često žudimo za
dalekim i egzotičnim destinacijama,
a lepotu koja je tu, pored nas, i ne primećujemo...

Banovčani za Banovce

Stari Banovci su sedište velikog broja privatnih firmi koje uspešno posluju i van granica Srbije. Osnovna škola "Slobodan Savković" zahvaljuje svima koji su prepoznali značaj projekta "Preduzetna škola" i turističke brošure Starih Banovaca, i donacijama pomogli njenu izradu.

Tehnoplast d.o.o - proizvodnja kućnih instalacija

Banex d.o.o - uvoznik i distributer damasta, pozamanterije i vunice

SPIO Dr Mali - specijalistička internistička ordinacija

Talijan auto d.o.o - domaći i međunarodni transport robe

Riblji restoran "Priča" - ugostiteljstvo

Sanja Travel - turistička agencija,

Luka&Pipo - obrada i prevlačenje metala

Concrete land d.o.o - proizvodnja betonskih proizvoda

Fly - Frigo - servis za popravku i montažu rashladnih i ventilacionih uređaja

Restoran bašta "Pustolov" - ugostiteljstvo

